

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravníštvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

— A vi požete? vskliknil sem željno in hitro

z vsemi svojimi kandidati v veleposestvu ter pridobiti večino v deželni zboru. Iz take pisave nemških listov se jasno vidi, da Nemci hočejo le gospodariti.

Dne 15. maja praznuje predsednik najvišjega sodišča vitez **Schmerling** šestdesetletnico, od kar je v državni službi. Ta mož je opravljal razne sodne in administrativne službe. Slovanom bil je vedno nasproten. Njemu se imamo zahvaliti za umetne volilne rede, po katerih imajo liberalci zagotovljeno večino v raznih deželnih zborih in da Slovenci na Koroškem k večjemu tri poslance spravijo v deželni zbor, če tudi je tretjina prebivalstva slovenska. Velike zasluge ima mož za avstrijske Nemce in torej ni čuda, če se pripravljajo Nemci, da bodo slovesno proslavljali šestdesetletnico njegovo.

Vnanje države.

Kupci Moskovski sklenili so prositi **rusko** vlado, da zabrani, da železnice ne bodo stavile previsokih cen za prevažanje nafte in naftinih ostankov. Ta zadeva je velike važnosti za razvoj ruske obrtnije. Ker v mnogih krajih srednje Rusije že primanjkuje drv, mnoge tovarne rabijo naftine ostanke za kurivo. Kurivo po nizki ceni pa jako pospešuje razvoj velike industrije. Prošnjo Moskovskih trgovcev torej vsi listi zmatrajo za opravčeno, ker razne železnice res večkrat zahtevajo nerazumno visoko vožnjino.

Novo **rumunsko** ministerstvo hoče nekda premeniti vse policijsko osebje. Isto tako je pričakovati velikih osebnih premen v drugih uradih. Povsod bode ministerstvo nastavilo svojih privržencev, da si tako bolj zagotovi obstanek svoj. Sedanji uradniki so največ vladni nasprotniki in bi utegnili pri kakah volitvah delati na to, da propade konservativna stranka. — Rumunska zbornica je dovolila kredit za utrdbe s 110 proti 51 glasom. Nade ruskih listov, da nova vlada tega kredita ne bode zahtevala, se neso uresničile. Nameravane utrdbe naperjene bodo namreč v prvi vrsti proti Rusiji. Nova rumunska vlada hoče varovati strogo neutraliteto bodi si proti Avstriji ali proti Rusiji, tako pišejo rumunski vladni listi in to tudi kaže dovoljenje kredita za utrdbo. Sicer se pa z druge strani čuje, da dovoljene utrdbe ne bodo ondu, kakor se je sprva nameravalo, ampak na taci krajih, da njih ost ne bode naperjena proti Rusiji, ampak na drugo stran.

V ministerstvu **italijanskem** ni jedinstva. Ministerski predsednik bi rad, da bi Italijani vzeli Abesiniji nekatere kraje, drugi ministri so pa proti temu. Mogoče je celo, da zaradi afriških zadev zopet odstopi kak minister.

Položaj za **francosko** vlado ni posebno ugoden. Boulanger je bil res zgubil precej upliva, ko je bežal v Bruselj, a sedaj se pa narod zopet bolj zanima zanj. Naj že izide njegova pravda pred senatom kakorkoli, vsekakor bode le koristilo popularnosti njegovi. Narod ne odobrava vladnega postopanja proti Boulangerju. Pri prihodnjih volitvah bode vlada vso silo napela, da pridobi večino, a se ne ve, če se jej bode posrečilo. Toliko je pa gotovo, da bode republičanska večina le neznatna, če se tudi vladi eksperiment posreči. Z majhno večino je pa kaj težavno vladati na Francoskem.

Londonski grofijski svet je sklenil resolucijo do **angleškega** parlamenta, da bi se policija od vzela mestnej upravi in izročila grofijske. Pod mestno upravo je policija jako slaba in vlada že resno preiščuje, kako je zboljšati. Da dobi uprava grofije policijo je tem bolj opravičeno, ker pod grofijo spada ves London, pod mestno upravo pa ne. Potem bi bila vsa policija pod jednim vodstvom, kar bi le olajševalo njeno poslovanje.

Ah, radi Boga, zapojte nam kaj.

— In kaj naj vam zapojem?

— Ali ne znate, začel sem na vsak način skušaje si dati ravnodušen in prost izraz: — neke italijanske pesence... začelja se tako-le: *passa que' colli*

— Znam, odgovorila je Palageja popolnoma nedolžno. — Ali naj vam jo zapojem? Izvolite.

In sedla je za klavir. Kakor Hamlet uprl sem poglede v gospo Šlikovo. Opazil sem, da je pri prvem zvoku zlahka vzdrlhela, sicer pa je do konca mirno sedela. Devotka Badajeva ni pela slabo. Pesenca se je končala — začelo se je obično rokopoloskanje. Jeli so jo prositi, da še kaj zapoje, a obe sestri sta si pokimali in čez nekaj minut odšli. Ko sta odšli iz sobe, čul sem besedo: importun.

„Prav je!“ mislil sem — in nesem ju več srečal.

Minulo je še jedno leto. Preselil sem se v Peterburg. Nastala je zima; začele so se maskerade. Nekdaj, ko sem šel ob najstih zvečer iz neke prijateljske hiše, čutil sem se v tako mračnem duševnem položaji, da sem se odločil na maskarado v Dvorjansko Sobotnico. Dolgo časa blodil sem mimo kolon in zrkal s skromno-fatalnim izrazom na lici

Dopisi.

Iz Ljubljane 15. aprila. (Vojaška taksa in nepravilnost pri odmerjalnih komisijah.) Kdor ima čast šteti se mej trumo tistih poštenih človeških bitij, katerim usoda ni odločila uživati kdaj vojaški komis, ta ima tudi dolžnost dvanajst let zaporedoma uplačevati gotov dar na „oltar domovine“ v podobi vojaške takse, zaradi katere se je v državnem zboru na Dunaji skovala „Postava o vojaški taksi z dne 13. junija 1880. l. drž. zak. št. 70“. — Ta čast bi sama na sebi še ne bila greh, pa tudi ne napačna, da ni veliko bolj napačen način, kako po nekod odmerjajo to vojaško pristojbino! Kdor ne vé, da obstaja dotična komisija iz članov občinskega zastopa, torej v prvi vrsti iz oseb, katerim bi imele biti razmere dotičnega plačevalca takse popolnoma znane, in zatem iz jednega ali dveh udov političnega oblastva, kamor je dotični dolжник te takse pristojen, bi niti vedeti in presojati ne mogel, plačuje li svoj znesek po pravici in v zmislu zakona ali po krivem... Komur je pa to natanko — kakor pisalcu teh vrst — znano, tudi lahko z mirno vestjo trdi, da se gode pri tem odmerjevanju tu pa tam veliki nedostatki. — Najbolj pa se kaže pri tem odmerjenju po nekodi prava lehkomyselna površnost. Pa kaj bi se tudi „gospoda“ pri takej zadevi brigala za istinite in odločilne faktične razmere, da so le izkazi brzo napravljeni pa je — vest čista in dolžnost storjena. Ti izkazi se imajo po zakonu 14 dnij občinstvu na ogled izpostaviti, pa tudi to se nekaterim gospodom ne zdi potrebno, saj bi na to zadevo javno opozorili, no potem se tudi ni čuditi, da se zunaj tacega okr. glavarstva bivajočim strankam ali osobam, ki imajo vojaško takso plačevati, niti razsodba ne uroči, da bi dotični v 30 dneh mogel uložiti svojo pritožbo! Take in jednake nedostatnosti krasijo pri tem poslu nekatere moške, ki zastopajo na deželi — moč in avtoriteto tega sveta, in človek nehoti vzdihne, — ko opazuje tako poslovanje: „Bog daj, da bi se na onem svetu nam slabše ne godilo!“ — Od tod izvira, da so ti izkazi le na papirji „na ogled razpoloženi“, in da nekateri vojaško takso le iz strahu kar urno odrine, ker meni da mu ni več mogoče pritožiti se zoper previsoko odmerjeno takso, ker on ni dobil razsodbe svojega okr. glavarstva, marveč mu je le dotično županstvo poslalo nek plačilni nalog, da ima v 8 dneh to takso uplačati proti izogibu eksekucije.

Kakor sem že omenil, se člani take komisije po nekodi prav malo ali pa nič ne brigajo za faktične razmere dotičnega dolžnika vojaške takse, temveč mu kar na svojo pest odločijo usodo v podobi takse, in on je — obsojen plačati! Tako se pripeti, da dobi marsikateri razsodbo, na kateri se pozivlje plačati 3—4 ali celo 5 gld. vojaške takse, dočim bi imel po pravem človeškem razumu in presodku plačati le jednega ali k večjemu dva gld. i. t. d. Poglejmo malo bližje n. pr. § 3. postave o vojaški taksi z dne 13. junija 1880 drž. zak. št. 70, za katerega je nekateremu županu toliko mari, kot meni za lanski sneg i. t. d. Ta govori razločno tako: „Als alljährliche Militärtaxe haben den Betrag von

— z onim izrazom, kateri se, kolikor sem mogel opaziti, javlja v podobnih slučajih na rednih ljudeh — čemu, to sam Bog vé; dolgo blodil sem poredkoma odvrtačuj se od pisčočih dominov s sumnimi čipkami in nesvežimi rokavicami in še redkeje začnajo pogovor z njimi, dolgo poslušal sem vitje trombe in pisk goslij. Ko sem se konečno že nadolgočasil in me je jela glava boleti, hotel sem oditi domov... in... in ostal sem. Zagledal sem žensko v črnem dominu, naslonivšo se ob steber — zagledal sem jo, obstal, pristopil k njej — in... ali mi verujete čitatelji?... takoj spoznal sem v njej svojo neznanko. Po čem sem jo spoznal: po pogledu li, katerega je zmedeno uprla v me skozi podolgovati luknjici ličine po divnem obrisu njenih ram in rok, po osebnih ženski velečastnosti vsega njenega obraza ali napolnjen po kakem tajnem glasu, ki je hipoma govoril v meni — ne morem povedati, a spoznal sem jo. Z drhtečim srcem šel sem nekolikokrat mimo nje. Ona ni se ganila, v njeni pozi bilo je nekaj breznadejno bolestnega, da sem se, gledaje jo, nehoti spomnil dveh stihov španske romance:

Soy un cuadro de tristeza,
Arrimado a la pared.*)

*) Žalostna slika sem, prislunjena k steni.

1 fl. zu entrichten diejenigen Taxpflichtigen, deren Erwerb oder Einkommen den gewöhnlichen Taglohn erreicht, und dem zugleich keine direkte Steuer vorgeschrieben ist.“ — Pa kako se ravna pri odmerjenju takse za osebe, spadajoče s svojimi faktičnimi razmerami t. j. z dohodki (zaslužkom) pod ta §. —? Meni so znani slučaji, da so se osebe, ki se dajo jedino le potem paragrafu taksovati, obsodile v plačanje 3, 4 in 5 gld., ker dotičnikov dnevni zaslužek ni bil nič večji nego 80 kr., 90 kr., 1 gld. in 1 gld. 20 kr., torej za služek navadnega delavca, a vender jih je njihov župan pri komisiji narisal v svoji nepremišljenosti ali domišljiji za nekaj „višjega“ (!) t. j. on je trdil, da ti toliko lahko plačajo i. t. d., da bi se bil v resnici za razmere brigal, kar je brezdvomno vsacega župana dolžnost, — mu še na um ni prišlo! — in tako je predlagala modra županova glava da lahko plača. Dva taka nesrečnejša — pokazala sta mi celo pobotnice, kjer sta 6 let zaporedoma, dokler sta na deželi prebivala, plačevala to takso vsak v znesku jednega goldinarja potem sta se l. 1887. preselila v mesto, a od tega časa notiral si jih je njihov župan, in ko prejmeta sedaj vsak svoj plačilni nalog za vojno takso, kaj menite na koliko so jo jima pritislili tam pri okr. glavarstvu v Ko... ji? na nič manj nego vsakemu na — tri goldinarje avstr. velj.! To samo radi tega, ker sta se ta dva reveža z dežele v mesto preselila, sicer pa ravno s tistim zaslužkom zemljo tlačila kot poprej, namreč z letno plačo 365 gld.! — Tacih in jednaci slučajev, ki osvetlujejo nezasišane nedostatke pri komisijah, ki odmerjajo vojaško takso, dalo bi se še dokaj navesti, ali — to opustimo, ker nadejamo se, da si te vrste vzamejo ad notam ne le nekateri župani, temveč cele komisije, kajti le te krive so nasledkov, ki izvirajo iz raznega površnega opravljanja uradnega posla. Sapienti sat! X-x.

Domače stvari.

— (Procesije veliko soboto) vršile se bodo v sledečem redu: Ob 3. uri pri nunah, ob 1/4. uri. pri frančiškanih, v stolni cerkvi 4. uri, ob 5. uri pri sv. Petru in v Trnovem, ob 6. uri pa v mestni farni cerkvi pri sv. Jakobu in v bolnišni cerkvi na Dunajski cesti. Obred cerkveni je ta, da se ob določeni uri prično molitve v cerkvi, spreved pa izide povsod pol ure pozneje. Pri procesiji v stolni cerkvi svirala bode vojaška godba, isto tako pri sv. Jakobu in v bolnišni cerkvi na Dunajski cesti. Procesijo spremljali bodo pri frančiškanih in pri sv. Jakobu tudi udje kranjskega veteranskega kora.

— (Božje grobe) obiskavali so verniki danes in včeraj v jako mnogobrojnem številu. Krasno z najlepšimi cveticami odičeni so božji grobi pri frančiškanih, pri nunah in pri sv. Petru. Sv. Jakoba cerkev dobila je po oskrbi gospoda župnika Rozmana pri Božjem grobu kaj lepo pravilno vnanjo opravo v renesanskem slogu, za katero je načrt napravil kamnosek gosp. Feliks Toman, slikarje pa slikar gosp. Borovsky, tako da je Božji grob pri sv. Jakobu res impozanten.

Šel sem za steber, ob katerega se je opirala in naklonivši glavo prav k njenemu ušesu tiho dejal:

— *Passa que' colli...*

Vsa je zatrepetala in hitro se obrnila k meni. Očesa najina srečala so se tako blizu, da sem mogel opaziti, kak strah se je razširil v njenih pogledih. Začujeno, na lahno iztegnivši roko gledala me je.

— 6. maja 184. leta v Sorentu, ob desetih zvečer, v ulicah dela Croce, rekel sem počasi ne spustivši ž nje očíj: — potem v Rusiji, v... i guberniji v selci Mihajlovskem 22. julija 184. leta...

Rekel sem vse to francoski. Stopila je nekoliko nazaj, pogledala me od nog do glave z začujenim pogledom in zašepetavši: „Venez“ previdno šla iz dvorane. Jaz sledil sem jo.

Korakala sva molčé. Ne morem popisati, kaj sem čutil idoč ž njo vstric. Krasne sanje, katere so hipoma postale resnične... Kip Galateje stopivša kot živa ženska s svojega stališča pred očmi umirajočega Pigmalijona... Veroval nesem sebi, in jedva sem dihal.

Šla sva skozi nekoliko sob... Naposled je obstala v jedni iz zadnjih pred malim divanom poleg okna in sedla. Sedel sem poleg nje.

(Dalje prih.)

— (Knezoškof dr. Misija) umival je včeraj 12 starčkom noge. Dotični starčki so: Zelnik P. 85 let, Marinčič Boštjan 82, Jančar Gašpar 81, Levec Matej 81, Brodnik Fran 78, Tomja Janez 78, Fajdiga Anton 76, Vrhovšek M. 75, Vrhovšek Fran 75, Vrbinec Jurij 67, Kopač Janez 67, Stibil Tomaž 57 let.

— (Petje gg. bogoslovcev Ljubljanskih) pri cerkvenih obredih velikega tedna bilo je zares krasno, posebno izvrstno so peli „Miserere“, kakor tudi psalme, za kar gre vrlim pevcem-bogoslovcem vsa čast in priznanje.

— (Podpore za gasilna društva.) Včeraj je deželni odbor vprilo zastopnikov zavarovalnih družeb, gg. Ivan Hribarja in Hudobivnika razdelil podpore gasilnim društvom. Izkaz priobčimo v prihodnjem listu.

— (Častiti gospod Josip Škerbinc,) župnik v Ogrčah na Koroškem, poslal je podpor-nemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji 2 gold.

— (Predstava na korist podpor-nemu društvu velikošolcev na Dunaji.) Kakor čujemo, razprodajajo se ustopnice k tej pred-stavi, za katero se zanimajo vsi naši krogi, zelo uspešno in tako je upanje upravičeno, da se po-polnoma doseže blagi, plemeniti in človekoljubni namen predstave. Imeli smo priliko udeležiti se glavne skušnje, pri kateri smo se uverili — in to tajnost smemo že danes izdati — da je predstava res povse krasna in da bode glede na prolog, zlasti pa glede na žive podobe, pri katerih sodeluje čez 30 dam in gospodov, imelo občinstvo nenavaden užitek, saj se take podobe ne vidijo v Ljubljani vsak dan, najmanj pa take, ki so vzete iz našega življenja. Požrtvovalne dame in gospoda, ki se tru-dijo v blagi namen, zaslužujejo našo celo hvalo in zahvalo. — Ker ne sodeluje oddelek vojaške godbe, obečali so naši umetniki, da bodo presledke mej po-jedinimi točkami vsporeda izpolnjevali z izvrst-nimi glasbotvori.

— (Imenovanja in premeščenja.) Gosp. Fran Andolšek, pristav pri okrajnem sodišči v Radovljici, imenovan je okrajnim sodnikom v Loži. Okrajni sodnik g. Gregor Žerjav premeščen je iz Loža v Tržič, okrajni sodnik g. Ivan Püchler iz Tržiča v Žužemberk. — Pristava g. Anton Frass v Pliberku in g. dr. Maks Bouvier v Velikovi, imenovana sta pristavoma pri deželnem sodišči v Celovci. Pristavi imenovani so gg. avskultantje: Al. Dekleva za Kozje, Josip Sitter za Marn-breg, Emil Mertlitsch za Velikovec in Iv. Ste-pisch nigg extra statum, prideljen okrožnemu sodišču v Celji. Gosp. Rihard Bratuš, pristav pri okrajnem sodišči v Kozjem, premeščen je v Pliberk.

— (Vabilo.) O velikonočnem času zborovali bodejo v Ljubljani delegati vseh slovenskih učiteljskih društev. Tem povodom sklenil je čitalnični pevski zbor prirediti odposlanim delegatom na čast „pevski večer“ v čitalnične restavraciji 22. aprila t. l., pri katerem bode sodelovala tudi godba do-mačega pešpolka. Ker obeta biti ta večer jako za-baven, opozarjamo vse prijatelje petja, godbe in zabave na to veselico.

— (Izlet „Sokola“ na Dóbrovo) ne bode, kakor je bilo naznanjeno, dne 5. maja; temveč zaradi šolskega koncerta, kateri prireja ta dan „Glasbena Matica“, še le dne 12. maja.

— („Slovenski Pravnik“) ima v 4. šte-vilki nastopno vsebino: Dr. Sk.: O zbirki pravo-sodnih zakonov v slovenskem jeziku. — Nekoliko o privatnopravnih ugovorih v stavbinskih rečeh. — Dr. Dragotin G.: Slovenščina pa rabsodbe. — Raz-sodba z razlogi iz leta 1756. — Dr. Fran Zupanc: Iz sodno-zdravniške prakse. (Dalje.) — Iz pravo-sodne prakse. Civilno pravo: a) O pravicah cesijo-narjev. Poprava tožbenih podatkov ne škoduje, če se zvrši, dokler teče pravda. b) Razmerje mej § 230. kaz. zak. in § 1489. obč. drž. zak. (Konec.) — Načrt novega kaz. zakona. — Književna poro-čila. — Drobne vesti. — Naznanilo.

— (Z Dunaja) se nam piše: Sedmi večer slov. kluba bil je sicer manj živahen, kakor po-slednji, ker je izostalo več dobrih pevcev, a bil je vendar zelo prijeten. Gosp. dr. Štrekelj nadalje-val je svoje berilo „o čeških narodnih pesnih“ ter navel dokaze in protidokaze o pristnosti in ne-pristnosti zelenogorskega in kraljedvorskega roko-pisa. Dokazi o nepristnosti so taki, da jih ni moč izpodbiti, zato so tudi oni, ki so do sedaj mislili, da sta ona dva rokopisa pristna, uverili se, da sta

nepristna. Ker bo velezanimljivi spis g. doktorja Štreklja objavljen v „Zvonu“, ne bom dalje o njegovi temeljitosti govoril. Na tem večeru zbirali smo tudi za Levstikov spomenik v Laščah, kar se bo tudi na 8. večeru, ki bo 4. maja, nadalje-valo. Z veseljem smo v klubu pozdravljali gospoda dr. M. Murka, ki se je pred kratkem vrnil iz Rusije na Dunaji. Prihodnji večer bode 4. maja. Berilo bo imel gosp. dr. M. Murko.

— („Dolenjski Sokol“) razpošilja slo-venskim društvom nastopno vabilo: „Dolenjski So-kol“ bode praznoval s sodelovanjem „Dolenjskega pevskega društva“ 9. in 10. junija t. l. (binkoštno nedeljo in ponedeljek) blagoslovljenje društvene za-stave. Ker si „Dolenjski Sokol“ laska, da gotovo ni zadnji mej slovenskimi društvi, vstrajno stoječ na braniku za pravice tóžne Dolenjske in vzbujajoč narodno njeno zavest, in ker bode z omenjeno slav-nostjo zvezano tudi odkritje ploče na domu F. Metelka, slovenskega velikega umnika (v ča-robnem kraju blizu Škocijana), v spomin stoletnice njegovega rojstva, usoja se tedaj niže podpisani odbor slavno Vaše društvo vabiti k temu slavlju nadejajoč se, da se ga bode prav mnogo čislanih Vaših članov udeležilo. Na svidenje tedaj 9. junija v glavnem mestu Dolenjske. Na zdar!

V Novem Mestu 7. aprila 1889.

Odbor „Dolenj. Sokola.“

— (Vožnja na saneh.) V noči od 16. na 17. t. m. je v takozvani „Babi“, dolgi soteski mej Trojanami in Vranjskem, po kateri se vije velika cesta, zapal sneg okolu 40 cm na debelo. Poštarja na Vranjskem in na Trojanah sta zapregla sani, z vozom skoro ni bilo možno priti naprej, in tudi drugi zasebniki so porabili to redko priliko sredi aprila meseca, o pozni veliki noči, dričati žvenk-ljaje skozi vasi, kakor o ledenem božiči.

— (Sneg) zapal je te dni v Mojstrani na Gorenjskem jeden meter na debelo.

— (Za cestni odbor Idrijski) je bil iz-voljen načelnikom g. Pavel Gruden, posestnik iz Jeličnega vrha, namestnikom g. K. Svoboda, c. kr. inženier.

— (Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) priredi dne 22. aprila 1889 v gostilni gospoda Ja-neza Graška zabavni večer s sledečim vsporedom: 1. M. Vilhar: „Slavjanska“, moški zbor. 2. Auber: „Die Stumme von Portici“, za gosli in glasovir. 3. Pravljice, pripovedke in zabavljice o starem Kamniku, berilo. 4. L. Zeise: „Domači zvonovi“, za glasovir. 5. H. Volarič: „Slovenski svet“, moški zbor. 6. Denis: „Hrepenenje“, za gosli in glasovir. 7. Knittl: „Sabljica ostra“, moški zbor. 8. „Duduša“, šaljiv prizor. Začetek ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer. Reditelja: J. Pohlín, A. Stadler.

— („Ogersko-francoska zavarovalna družba.“) [„Franco-Hongroix“] imela je, kakor njeno ravnateljstvo samo priznava, leta 1888. več ko poltretji milijon goldinarjev izgube. Ker ima vsega delniškega kapitala štiri milijone goldinarjev, zapravljenega je torej pravega družbinega premoženja več ko polovica. Vsled tega imel bode prihodnji občni zbor, ki se snide v Budimpešti dne 8. maja t. l. sklepati o tem, ali naj družba še nadalje obstoji z redu-kovanim delniškim kapitalom, ali naj se razide. Nekateri delničarji agitujejo silno zato, da bi se družba fuzijonovala z „Avstrijskim Féniksom“ na Dunaji; v strokovnih krogih pa jako dvo-mijo, da bi avstrijska vlada, ki je pokazala mnogo odlične previdnosti v zavarovalnih zadevah, privolila v tako fuzijo, ker bi s tem prišli v nevarnost „Feniksovi“ zavarovanci. — Strokovnjakom ta konec „Ogersko-francoske zavarovalne družbe“ ne prihaja nepričakovano. Vedeli so že davno, da pri njej ni vse tako, kakor bi imelo biti. Posebno se je po-grešalo pravega strokovnega vodstva in poslovnega razuma. Mesto tega spuščala se je družba v naj-nevarnejše spekulacije prav po židovski navadi. Temu se konečno ni čuditi, ker je bila čisto v ži-dovskih rokah. — „Ogersko-francosko zavarovalno družbo“ ustanovil je leta 1880 s pomočjo Bontouxova, ki je vedel preskrbeti v ta namen francoskih kapi-talij, ogerski žid Moskovicz Lájós. Ta človek, lasi se mu ne dostaje niti najpotrebnejše osnovne izobraženosti, postal je potem generalni ravnatelj te družbe, katera mu je, kakor se govori, plačevala letnih dohodkov do 100.000 gld. Poslovno svojo moralo pokazal je Moskovicz Lájós s tem, da je začel delati umazano konkurencijo starim zava-rovalnicam. Ker mu ni bilo za obstanek zavoda

temveč do tega, da se hitro obogati sam, vsprejemal je zavarovanja za vsako ceno in ljudje, ki le pre-radi zamenjavajo zanesljivost s cenostjo, sedali so mu na limanice. Drugi mastni „kšeft“, kateri je napravil Moskovicz Lájós bil je ta, da je pred štiri-mi leti z denarjem „Ogersko-francoske zavarovalne družbe“ pokupil nad polovico delnic „Avstrijskega Féniksa“ na Dunaji. Dasi je že pri tem poslu utak-nil v svoj žep lepo upravnino, bilo mu je to vender premalo. Dal se je poleg tega imenovati general-nega ravnatelja „Féniksovega“. Razume se samo po sebi, da človek — in naj bi bil še tako sposo-ben — ne more biti ob jednem ravnatelj dveh ve-likih zavodov, katerih jeden ima sedež v Budimpešti, drugi pa na Dunaji. Moskovicz Lájós čutil se je vender sposobnega zato; saj mu ni šlo za vestno izpolnjevanje dolžnostij, ampak le za ravnateljske dohodke. In ti niso bili majhni; dosegali so polo-vico njegovih letnih dohodkov pri „Ogersko-francoskej zavarovalnej družbi“. Pred seboj imamo torej zopet žalostno poglavje o izprijenej židovski upravi. Ne moremo torej dosti priporočati, naj se naše občin-stvo varuje židovskih podjetij, katera imajo z ve-čine — ako ne izključno — namen izsesavati kr-ščanske narode.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 18. aprila. Grof Taaffe s svojim sinom Henrikom semkaj dospel. Na kolodvoru pozdravil ga je namestnik.

Beligrad 18. aprila. Francoski poslanik Patrimonio izročil danes regentom svoje pove-rilno pismo in Carnotov odgovor na naznanilo, da je kralj Aleksander zasel prestol. Patrimo-nio izrazil je francoske vlade želje za srečo kraljevo in blaginjo Srbske. Ristič izrekel svoje zadovoljstvo na teh prijateljskih izrazih.

Sofija 18. aprila. Vlada pozvala angleškega inženjerja Hartleya, naj predloži načrte za pristaniške zgradbe v Varni in Burgasu.

Peterburg 18. aprila. (Pol. Correspon-denz.) Vodja pomorskega ministerstva, podadmi-ral Tihačev predložil carju izvestje o ruski mor-narici. V tem izvestji se poudarja, da se je mej zgradbo velicah vojnihi ladij, zanemarjala zgradba mnogobrojnega križarskega brodovja. Tako bro-dovje je za Rusijo nujno potrebno, ker bi v morskeji vojni delalo sovražniku neizmerno škodo in vršilo isto ulogo, kakor kazaki v vojni na kopnem. Podadmiral pobija odločno namera-vano pomnožitev brodovja na rekah, ki se ste-kajo v Črno morje, kajti tako brodovje bilo bi jako male koristi, ko bi sovražnik zasel ustja rek in bi se izkrcal sovražni voj. Car se o teh predlogih Tihačevih še ni odločil, strokov-njaki pa imajo mnogo ugovorov.

Rim 18. aprila. Papež izjavil je kar-dinalu državnemu tajniku oficijalno, da bode povodom prihodnjega konzistorija, najbrže kon-cem maja, imenovanihi sedem kardinalov in si-cer dva Italijana in nadškofje v Parizu, Lyonu, Bordeaux, Pragi in Mechelnu. Izmej nemških in španjskih škofov ne bode nobeden kardina-lom imenovan.

Pariz 18. aprila. Carnot zopet zdrav in bil popoldne prisoten pri otvoritvi zgodo-vinskega muzeja iz revolucijske dobe.

London 18. aprila. „Times“ imajo do-pis z Dunaja, v katerem se trdi, da je zadnje potovanje vojvodinje Klementine Koburške imelo namen, dogovarjati se o poroki Koburžanovi s princesinjo Orleansko.

Razne vesti.

* (Velikonočne spovedi hvalevredna posledica.) Iz Levova se javlja, da je tamošnji nadškof Moravski izročil cesarskemu namestniku Badeniju 2675 gld., katere je sprejel v spoved-nici od skesanega grešnika. Nepoznati grešnik po-vrnil je s to svoto škodo, katero je napravil državi.

* (Nezgoda.) V Rotšildovem premogokopu „Tiefblau“ v Moravskem Ostravu nastala je 15. t. m. proti šesti uri zvečer plinova raztreba v 4. horizontu 250 m pod zemljo. Izmej 12 premogokopov dobili so ob devetih 5 mrtvih in 2 teško ranjena; 5 delavcev se pa še pogreša. Povod grozne nesreče je neznan.

* (Velik požar v Ameriki.) V Virginiji razsajal je pretekle dni po gozdih strašen požar, kateri je mej drugim uničil tudi nad 300 poslopij. V ognji poginilo je obilo čred in mnogo ljudi. Požar raztezal se je 10 milj na dolgo in 4 milje na široko. Škoda je ogromna.

